

**OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
SEȚIUNEA B: LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ
etapa locală, 16 februarie 2019
gimnaziu, nivelul 1 – clasele a V-a și a VI-a**

**Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție următoarele precizări:
Toate subiectele sunt obligatorii.**

**În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota
fiecare rând pe care îl vei scrie.**

**În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în
considerare rândurile excedentare.**

Timpul de lucru este de 3 ore.

Nu se acordă puncte din oficiu. Punctaj maxim: 100 de puncte

Citește cu atenție fiecare text, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I

50 de puncte

OLGUȚA ȘI UN BUNIC DE MILIOANE

(fragmente)

de Alex Moldovan

Tocmai mă întorsesem de la școală. Fusese o zi cu adevărat o-ri-bi-lă. Directorul mă chemase să mă certe pentru a doua oară în ultima săptămână. Era un tip masiv, cărunt, încruntat mai tot timpul, pe care elevii mai mari îl porecliseră Mustață, pentru că avea o mustață neagră de care era nespus de mândru și care-i tremura foarte comic atunci când se enerva. Iar când venea vorba de mine se cam enerva.

Se zvonea că niciodată nu fusese văzut zâmbind, ceea ce trebuie să fi fost o exagerare-e imposibil să-ți privești dimineața în oglindă mutra aia caraghioasă și să nu pufnești în râs.

De data asta provocasem fără să vreau, o mică explozie în laboratorul de chimie. În urma incidentului, câțiva dintre colegii mei se aleseseră cu hainele zdrențuite și cu fețele înnegrite. Erau atât de nostimi! Și dacă nu i-aș fi spus de la bun început profului că am două mâini stângi... Păi cine l-a pus să mă lase nesupravegheată în preajma unor substanțe extrem de inflamabile?! Sau a obiectelor tăioase de tot felul! În mod evident, nu cunoștea teoria Manualului după care să-ți trăiești viața(răbdare, ajungem și acolo). A urmat prelegeerea de rigoare, în biroul directorului, apoi obișnuita amenințare cu suspendarea. Din păcate pentru el, nu mă putea exmatricula. Aveam un atu imbatabil, iar el spumega știind că n-are ce-mi face.

Așadar, am deschis ușa. Și am dat s-o închid imediat la loc, ăsta fiind cel mai puțin violent dintre lucrurile pe care –mi dorea din tot sufletul să le fac. Dar ceva m-a oprit.

Persoana care sunase era slăbuță, înaltă, avea undeva pe la treizeci- patruzeci de ani, mâini și picioare lungi și subțiri și niciun semn particular frapant. Dar ultimul lucru pe care puteai să-l faci era s-o treci cu vederea. Asta pentru că, în ciuda corpului dubios, hainele super-mega- ultra- cool pe care le purta le-ar fi făcut invidioase până și pe cele mai fițoase dintre colegele mele. Și sunt multe, nu glumă.

Părea slăbită și înțepată foc, genul care-și dă aere de mare doamnă, ceea ce, să fim serioși, nici pomeneală să fi fost. Ce, nu știi eu cum arată o mare doamnă? În niciun caz așa. Pe deasupra, în timp ce mă privea, a scos din geantă un măr verde din care a mușcat cu lăcomie.

Bizara arătare cu un vag aspect feminin și-a potrivit cu un gest scurt ochelarii pe nas. A privit pe deasupra lor în stânga și-n dreapta, parcă pentru a se asigura că nu o aude nimeni, un comportament cel puțin straniu, având în vedere că nu se mai afla țipenie acolo în afară de noi. M-a inspectat din cap până-n picioare și a întrebat sec:

- Ești gata?

- Gata de ce ? am răspuns imediat, înfruntând-o.

- De plecare, mi-a replicat.

Am ridicat privirea cât am putut de lent, uitându-mă la ea ca la o persoană care are nevoie urgentă de îngrijiri medicale din partea unui psihiatru, și i-am răspuns pe un ton care ar fi făcut să înghețe apa lacului Parcul Mare:

- N-am nici cea mai vagă idee cine ești sau ce dorești și nici nu vreau să aflu. Ești o ciudată și ai face bine să pleci înainte să chem poliția. Adevărul era altul. N-aș fi chemat poliția nici în ruptul capului, pentru că în timp ce vorbeam am observat ceva care m-a pus pe gânduri și m-a făcut să mă răzgândesc. Tipa avea pe deget un inel identic cu cel purtat de tata. Și nu era genul de inel pe care să-l poți confunda, căci era o moștenire de familie. Era un inel cu un cap de jaguar care-ți arată colții. Aveam și eu unul la fel.

.....
..... Pun pariu că sunteți curioși să aflați ce-a urmat după ce ciudata noastră musafiră a intrat totuși în casă, în ciuda opoziției mele mai mult decât evidente. O să mai trag puțin de timp- de dragul suspansului, dar și ca să vă spun două vorbe despre mine.

Numele meu este Olga Tomescu și am doisprezece ani(de fapt, aproape treisprezece, dar mai e puțin până atunci). Sunt în clasa a șasea. Sunt slăbănoagă, am o claie de păr roșcat veșnic răzvrătit și (mi se spune mereu) cea mai indiferentă față din lume. Ah, și am pistriui, mult prea mulți pistriui- mai ales vara, când stau la soare. Sunt înnebunită după ciorapi lungi cu dungi orizontale și, în general, cred că sunt foarte șic. Colegele, în schimb, îmi spun mereu că poate n-ar strica dacă aș începe să mă îmbrac din magazine în care se vând haine din secolul nostru. Niște invidioase.

Toată copilăria am crezut că sunt cea mai grozavă, mai frumoasă și mai deșteaptă față din lume- sau cel puțin asta mi-au tot repetat ai mei până am ajuns să-i și cred. În fond, era plauzibil. După ce am început să merg la școală am văzut că nu chiar toată lumea era de acord, ba erau unii care se credeau ei cei mai cei, asta, să fim serioși, n-avea cum să fie adevărat.

La școală sunt ultima în catalog. Deh, litera T. Nu, nu e prea bine. Nimic nu-i mai nasol

ca un prof plictisit și pus pe rele care spune într-o doară: „, Buuuuun, azi o luăm de la coada catalogului.” Mersi fain!

Locuiesc la Cluj împreună cu mama mea, Ana, într-un cartier aerisit, Andrei Mureșanu, cu case vechi și frumoase, majoritatea construite în perioada interbelică. Avem o casă mică și cochetă. Tata, obsedat de arhitectura din perioada aia, a ținut morțiș să ne împărtășească pasiunea lui, așa că știu zona mai bine decât un agent imobiliar. Locuitorii sunt în general oameni de afaceri, medici sau avocați- practic, lume bună.

A, și noi.

Am limba ascuțită și le zic întotdeauna oamenilor în față ceea ce gândesc despre ei. Mă rog, nu chiar întotdeauna, dar aproape- ceea ce e mai mult decât pot spune despre majoritatea cunoscuților mei.

V-am spus oare că m-aș putea uita toată ziua la filme vechi și că lucrul care-mi place cel mai mult e să mă tolănesc în fotoliu cu o carte polițistă sau de aventuri în brațe și cu o ceașcă de cacao fierbinte alături? Sau că idoli mei sunt Sherlock Holmes, Hercule Poirot, Philip Marlowe și alte genii ca ei, singurii care merită admirația și respectul oricărei persoane de treabă (Apropo, știți că Sherlock Holmes a fost mai întâi o carte și numai după aceea un serial? E unul dintre beneficiile cititului- că afli lucruri inutile de genul ăsta cu care le poți lua fața prietenilor.) Nu v-am spus. Vă spun acum.

Împreună cu noi stă și Farid. Farid e cățelul pe care l-am primit cadou de ziua mea acum patru ani. E animăluțul meu și-l iubesc enorm. Nici nu știu cum de le-a dat prin cap alor mei să-mi ia tocmai un câine. Și cred că nici nu vreau să știu. Ba chiar îmi amintesc fețele lor chinuite când a început să roadă lucruri prin casă: canapele, fotolii, cabluri și lucruri în gneral scumpe sau greu de obținut.

În fine. Dacă vreți să aflați și alte lucruri despre mine, puteți să mă întrebați. Nu garantez c-o să vă răspund, dar măcar o să știți că ați încercat.

Știu că par o arogantă nesuferită și plină de sine, dar chiar cred că am întotdeauna dreptate. Cum ai putea să trăiești împăcat cu tine dacă n-ai crede asta?! În momentul în care faci sau spui ceva fără să crezi că ai dreptate, ești un mare ipocrit.

E atât de simplu.

Am spus-o și la școală, la ora de dirigenție, într-o intervenție memorabilă(așa îmi închipuiam eu) în care mi-am expus părerea în fața clasei. Consecințele au fost mai degrabă neplăcute și nu s-a lăsat cu aplauze sau felicitări. Raționamentul meu n-a fost bine primit nici de colegi, nici de doamna dirigintă, care m-a făcut înfumurată și imposibilă, după care m-a pus să scriu până la următoarea oră de dirigenție un eseu despre beneficiile modestiei.

Modestie? Să fim serioși. Clasa mea e plină de colegi modești aflați la un pas de corigență.

Ah, când o să fiu mare, o să devin o scriitoare celebră. Dar cred că asta se înțelege de la sine.

Ce altceva ți-ai putea dori să devii?

A. (8 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Farid este pentru Olga:

- a). fratele;
- b). directorul;
- c). tatăl;
- d). cățelul.

2. Olga este înnebunită după:

- a). filme vechi;
- b). o carte polițistă sau de aventuri;
- c). ciorapi lungi cu dungi orizontale;
- d). dreptate.

3. Directorul o chemase pe Olga să o certe:

- a). la școală;
- b). în biroul directorului;
- c). în laboratorul de chimie;
- d). poliția.

4. Pe Olga a pus-o pe gânduri:

- a). un inel cu un cap de jaguar care-ți arată colții;
- b). cum ai putea să trăiești împăcat cu tine;
- c). beneficiile cititului;
- d). bizara arătare cu un vag aspect feminin.

B. (16 puncte: 2 puncte pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea logică și temporală a următoarelor idei din text, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos:

--	--	--	--	--	--	--	--

- 1. Olga se prezintă.
- 2. Străina vrea să o ia pe Olga.
- 3. Olga își prezintă casa.
- 4. O persoană necunoscută sună la ușă.
- 5. Olga își prezintă animăluțul.

6. Olga a fost certată de directorul școlii.
7. Olga își prezintă preferințele.
8. Olga a provocat o mică explozie în laboratorul de chimie.

C. (12 puncte: 2 puncte pentru răspunsul corect la prima cerință; câte 3 puncte pentru răspunsul corect la cerințele 2 și 3; 4 puncte pentru răspunsul corect la cerința 4)

Răspunde, pe foaia de concurs, formulând enunțuri, la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Precizează motivul pentru care Olga a avut la școală o zi o-ri-bi-lă.
2. Menționează două trăsături ale Olgăi.
3. Explică, într-un enunț, motivul pentru care Olga a fost pusă de doamna dirigintă să scrie un eseu despre beneficiile modestiei.
4. Exemplifică, în cel mult 8 rânduri, de ce Olga are limba ascuțită.

D.(14 puncte)

Ești de acord cu modul în care se comportă Olga? Redactează un text de cel mult 20 de rânduri în care să-ți motivezi răspunsul, prezentând cum ai fi procedat tu dacă ai fi fost în situația fetei.

SUBIECTUL al II-lea

30 de puncte

Povestea cartierului Andrei Mureșanu

(fragment)

Cartierul Andrei Mureșanu este unul din cele mai frumoase cartiere din Cluj.

Vizuina de cultură

Cartierul poartă numele uneia din străzile sale: Andrei Mureșanu. De fapt e strada prin care se face accesul din și spre centrul orașului. Zona *posh*, protocol zero, cea mai mare concentrare de notabilități și potențați pe metru pătrat. Cel puțin așa era în interbelic. (..) Pe aproape e și clădirea sumbră și misterioasă în care funcționează atelierele Teatrului Național Cluj. Iar dacă îți continui mersul, dai de casa lui Ion Agârbiceanu. A trăit aici din 1924 până la moarte, în 1963. Mai sus, pe fosta stradă Martinuzzi, și-a avut domiciliul, între 1946 și 1961, Lucian Blaga. Balconul în care obișnuia să iasă în după-amiezele înSORITE e tot acolo, la etajul întâi.

Însă poți să urci și la deal. Cireșii și vișinii de pe marginea străzii își oferă generos și fără fașoane fructele de acum coapte, roșii, zemoase. Vilele în care au locuit odată istoricul Alexandru Lapedatu sau filosoful D.D. Roșca (magisterul poetei Ana Blandiana) își ghicesc siluetele printre pomi și verdeață. Prima e somptuoasă, a doua mai modestă dar și mai strălucitoare, drapată cum e toată în alb. De la Casa Balotă (unde a copilărit renumitul critic plecat în exil Nicolae Balotă), peste drum, în diagonală, dai de una din reședințele

profesorului Iuliu Hațieganu, reprezentant de marcă al școlii medicale clujene. El prefera să locuiască mai aproape de locul muncii, în clădirea lipită de Clinica Stomatologică de pe strada Eminescu. Peste drum de statuia lui Lapedatu a trăit marele director al BCU dintre cele două războaie mondiale, ctitorul Arhivei de Folclor clujene, Ion Mușlea, neobosit cercetător al „singurei noastre civilizații autohtone”, cum numea el cultura țărănească de altădată. Cartierul oferă și azi găzduire unor creatori de renume, compozitori, academicieni.

Civilizația și stilul

În perioada care precede Întâiul Război Mondial zona începe să trezească interesul urbaneștilor. Se împart loturi de pământ, apar primele case, unele modeste, altele mai răsărite, multe de o arhitectură complicată, surprinzătoare, care ar merita protejată spre uimirea generațiilor viitoare. Dintâi și-au ridicat locuințe aici ungerii și germanii. Anterior, pe aici trecea doar drumul spre Făget, loc de agrement citadin, unde ieșeau orașenii la iarbă verde.

În prag de război, apare *Majalis utca*– Strada Maialului. Sunt case ridicate cu gust, locuințe de oameni care mai înlesniți, care mai modești. Unele, absolut impresionante, ar stârni fără probleme entuziasmul vreunui istoric al arhitecturii. Multitudinea de stiluri, dictatul civilizației, armonia formelor, echilibrul cu ambientul par să fie legile supreme care guvernau pe atunci acest spațiu.

Andrei Mureșanu, după război

După război, entuziasmul României Mari aduce aici noi familii, de data asta românești. Avocați, funcționari cu dare de mână, profesori universitari, intelectuali, oameni cărora primăria le acordă parcele de teren pentru a-și construi locuințe. Fervoarea națională determină și opțiuni stilistice. Orice nație victorioasă pe câmpul de luptă își caută succesele corespondente pe tărâm cultural. În plan locativ căutarea prinde formă prin frumoasele vile în stil neoromânesc, pentru care optează familiile nou-venite. Pe strada Nicolae Iorga se pot admira până azi mai multe superbe exemplare de acest fel. Ba chiar, tot acolo, în capătul dinspre Calea Turzii, se ridică un falnic edificiu în stilul culelor¹ oltenești de altădată. Derivat din brâncovenesc, noul limbaj arhitectonic poate fi întâlnit distribuit cu generozitate prin vecinătăți, ca și în restul orașului, în exemplare izolate, deci ieșind cu atât mai mult în evidență.

<https://www.clujulcultural.ro/povestea-cartierului-andrei-muresanu/>

A. (16 puncte: 4 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare din următoarele cerințe, prin valorificarea textului citat:

---

¹ CŪLĂ, *cule*, s. f. **1.** (În arhitectura medievală) Turn de apărare. **2.** Locuință boierească fortificată, cu mai multe caturi, răspândită în sec. XVIII în Oltenia. ♦ Turn boltit în palatul domnesc, în care se păstra vistieria; *p. ext.* vistierie, tezaur. **3.** (Înv.) Beci boltit; subterană. – Din tc. **kula**. Cf. bg., sb. k u l a . sursa: DEX '09 (2009)

1. Indică motivul denumirii cartierului cu numele Andrei Mureșanu.
2. Explică de ce cartierul Andrei Mureșanu poate fi considerat o vizuină de cultură.
3. Prezintă, în două enunțuri, cine s-a stabilit în acest cartier de-a lungul timpului.
4. Precizează în ce constă stilul acestui cartier, conform informațiilor oferite de text.

B.(14 puncte)

Redactează un text, de cel mult 10 rânduri, în care să prezinți părerea ta despre farmecul cartierului Andrei Mureșanu din Cluj.

SUBIECTUL al III-lea

20 puncte

Se vor acorda câte 4 puncte pentru cerințele 1-3 și 8 puncte pentru cerința 4.

Privește afișul de promovare al unui festival de lectură. Formulează răspunsuri la fiecare dintre următoarele cerințe, raportându-te la afiș:

1. Precizează scopul pentru care a fost creat afișul.
2. Menționează două modalități prin care poți obține mai multe informații despre festivalul pentru lectură pentru copii.
3. Explică, într-un enunț, de ce adjectivul „narativ” este scris diferit față de celelalte cuvinte.

4. Prezintă, în cel mult 10 rânduri, ce relație există între mesajul verbal și mesajul vizual de pe afiș.

CURTEA VECHĂ
ASOCIAȚIA
prezintă

Narativ

FESTIVALUL DE LECTURĂ
PENTRU COPII

21-27
SEPTEMBRIE
Librăria Cărturești Verona

**PARTICIPARE
GRATUITĂ**
detalii & înscrieri pe
www.narativ.ro

ATELIERE DE LECTURĂ
pentru COPII / 4-14 ANI
Teatru de Umbre, Ilustrație de Povești,
Teatrul Cititorilor, Benzi Desenate și multe altele

CONFERINȚE & SEMINARIU
pentru PĂRINȚI & PROFESORI
despre citit și dezvoltarea sănătoasă a copiilor

În cadrul programului național de lectură **CĂRȚILE COPILĂRIEI**